

Raadsvoorstel

Raadsvergadering d.d. : 4 november 2014
Agendapunt : 4
Portefeuillehouder : dhr. K.P. Berghuis
Onderwerp : ontwerp programmabegroting 2015
B&W besluit d.d. : 7 oktober 2014

Leens, 7 oktober 2014

Aan de raad.

Inleiding

Conform de Planning en Control cyclus wordt in het najaar de ontwerp programmabegroting bestuurlijk behandeld. De ontwerp programmabegroting 2015 is een uitwerking van de Kadernota 2015 – 2018. Het format van deze ontwerp programmabegroting is vernieuwd. Deze begroting brengt scherper in beeld wat de gemeente wil bereiken in 2015. De doelstellingen zijn zoveel mogelijk SMART (Specifiek, Meerbaar, Accceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) geformuleerd. Aangegeven wordt welke maatregel(en) genomen worden om de doelstelling te realiseren en hoe we de maatregelen kunnen meten. Dit kan zijn een **waarneembare** actie, gedrag of resultaat beschrijven waaraan een getal, bedrag, percentage of ander kwantitatief gegeven verbonden is. Niet alles is SMART te formuleren en het moet ook geen doel op zich zijn, want wie het onbekende wil verkennen kan niet altijd specifiek zijn.

In de auditcommissie van 4 september jl. is de in gang gezette vernieuwing van Planning & Control besproken. De auditcommissie heeft het college gevraagd om de conclusies van de discussie die is gevoerd over de bestuurlijke informatievoorziening, uit te werken tot een voorstel 'inrichting bestuurlijke informatievoorziening 2015' en dit voorstel als besispunt op te nemen bij de behandeling van de begroting 2015.

In 2014 heeft u bezuinigingen doorgevoerd op de personele lasten, voorzieningen, subsidies en infrastructuur. De besparing op de personele lasten heeft als gevolg van het landelijk opschorten van het Georganiseerd Overleg op lokaal niveau enige vertraging opgelopen in 2014, maar wordt per 1 januari 2015 gerealiseerd. Daarmee is de programmabegroting 2015 en volgende jaren structureel in evenwicht. Daarnaast is het weerstandsvermogen groot genoeg om financiële risico's op te kunnen vangen. Hiermee voldoet de gemeente aan de wettelijke begrotingseisen conform Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Behalve de financiële noodzaak tot organisatiewijziging, is de veranderende rol van de overheid daartoe aanleiding. Er wordt meer gebouwd op de kennis, de oplossingsgerichtheid, creativiteit en proactiviteit van de inwoners zelf. De gemeente zal haar reguliere taken blijven uitvoeren, speerpunten uit het collegeprogramma en een aantal grote projecten.

Bij de veranderende rol van de overheid past een andere manier van werken, namelijk samenwerkingsgericht, met creativiteit, klantgericht en resultaatgericht. Deze werkwijze vraagt om een cultuuromslag van de organisatie. In 2014 zijn we begonnen om deze cultuuromslag te

bewerkstellingen. We gaan meer procesgericht en projectmatig werken, richten onze P&C-cyclus en HRM-cyclus opnieuw in en gaan we medewerkers opleiden en trainen zodat ze zijn toegerust op de nieuwe organisatie.

De decentralisaties zijn budgetneutraal verwerkt in de (meerjaren)begroting, m.u.v. van een deel van de korting die is doorgevoerd op de huidige WMO budgetten in 2015. De dekking van het tekort, voor een bedrag van k€ 105, vindt plaats vanuit het te verwachten overschot op de WMO budgetten in 2014.

Voorstel

1. de ontwerp programmabegroting 2015, inclusief de meerjarenraming 2016-2018, vast te stellen;
2. de opgenomen investeringen vast te stellen;
3. in te stemmen met de benodigde financiering;
4. in te stemmen met de bestuurlijke P&C-cyclus 2015.

Beoogd effect

De voor de uitvoering van de gemeentelijke taken benodigde financiële middelen in 2015 zijn vastgesteld.

Argumenten

1a. Ontwikkeling lasten, baten en resultaat

De lasten en baten zijn een optelsom van de actuele begroting 2014, de voorstellen die opgenomen zijn in de kadernota en de inzichten voorkomend uit de laatste ontwikkelingen.

Bedragen in k€

Overzichten baten/lasten	Actuele Begroting 2014	Begroting 2015	Meerjarige doorkijk		
			2016	2017	2018
lasten	31.586	31.107	30.799	30.300	30.175
baten	27.534	31.114	30.855	30.572	30.506
Saldo baten en lasten	-4.052	7	56	272	331

Toelichting resultaat

Ten opzichte van de actuele begroting 2014 is het resultaat met € 4,0 miljoen verbeterd. De grootste verklaring van dit verschil is::

- in 2014 is een begrotingstekort opgenomen van € 1,4 miljoen;
- in 2014 is een voorziening opgenomen voor een bedrag van € 2,8 miljoen, en is de verwachte daling van de personeelslasten € 0,4 miljoen. Per saldo extra lasten in 2014 voor een bedrag van € 2,4 miljoen.

Voor de jaren 2015 en 2016 zijn bezuinigingen doorgevoerd voor een structureel jaarlijks bedrag van € 1,3 miljoen.

1b. Ontwikkeling algemene reserve

Bedragen in k€

Algemene reserve	Begroting 2015	Meerjarige doorkijk		
		2016	2017	2018
Stand per 1 januari	3.251	3.042	2.925	2.940

Mutatie	-209	-117	15	156
Stand per 31 december	3.042	2.925	2.940	3.096

Toelichting algemene reserve

De algemene reserve dient om toekomstige tegenvallers risico's / calamiteiten op te kunnen vangen en om een begroting, die met een tekort sluit, in evenwicht te kunnen brengen. In de risicoparagraaf is het benodigd weerstandsvermogen van de gemeente in relatie tot de risico's weergegeven. Op basis van de risico's die zijn geïnventariseerd, een schatting die is gemaakt van de omvang en de kans van optreden heeft geresulteerd in het geschatte risicobedrag. Het risicobedrag voor 2015 is geschat op € 2,7 miljoen. De algemene reserve dekt het risicobedrag voor de jaren 2015 t/m 2018 af. Overigens vallen ook de bestemde reserves en de post onvoorzien onder de beschikbare weerstandscapaciteit.

1c. Ontwikkeling bestemde reserves

Bedragen in k€

Bestemde reserves	Begroting 2015	Meerjarige doorkijk		
		2016	2017	2018
Stand per 1 januari	2.127	2.343	2.516	2.773
Mutatie	216	173	257	176
Stand per 31 december	2.343	2.516	2.773	2.949

Toelichting bestemde reserves

De raad kan bij de bestemming van het resultaat besluiten tot het instellen en toevoegen van bedragen aan bestemmingsreserves. Deze reserves kennen een specifieke bestemming voor bepaalde doeleinden. Voorwaarde voor het vormen van een bestemmingsreserve is dat er een duidelijk plan van aanpak of projectbeschrijving ten grondslag ligt aan de bestemming. De hoogte van de bestemmingsreserve dient gebaseerd te zijn op een deugdelijke raming.

2. Investerings

Bedragen in k€

	Restant krediet t/m september 2014	Nieuwe kredieten 2015	Nieuwe kredieten		
			2016	2017	2018
Verkeer en vervoer	684	25			265
Jeugd	306	2.895			
Maatschappelijke ondersteuning en zorg	155				
Milieu	1.502	464	464	464	464
Bedrijfsvoering	905	110	65	1.332	57
Specifieke projecten	10.609	140	140	90	
Totaal	14.161	3.633	669	1.886	786

Toelichting Investerings

Bovenstaande tabel geeft een overzicht van de kredietverstrekking (kredietportefeuille) op programmaniveau. In paragraaf 4.3. wordt de kredietportefeuille per project weergegeven en toegelicht. De investeringen worden na afronding geactiveerd. De kosten komen dus later als lasten op

de exploitatie terug. De afschrijvingstermijn kan variëren van 1 t/m 25 jaar en is afhankelijk van maatschappelijk nut c.q. bedrijfseconomisch nut en de levensduur van de activa.

Daarnaast worden de subsidiebedragen in mindering gebracht op de investeringen waardoor de afschrijvingslasten worden verlaagd. Dit is voornamelijk het geval bij de specifieke projecten (PROloog en Krimp en Leefbaarheid).

3. Financiering

Op basis van de financieringsbehoefte worden er nieuwe leningen aangetrokken. Er wordt naar gestreefd de benodigde leningen tegen zo laag mogelijke kosten aan te trekken en tegelijkertijd de renterisico's te beheersen. Daarbij wordt optimaal gebruik gemaakt van het aantrekken van kort geld binnen de limiet die daarvoor is gesteld.

4. Bestuurlijke P&C cyclus 2015

In de auditcommissie is de in gang gezette vernieuwing van Planning & Control besproken. De auditcommissie heeft het college gevraagd om de conclusies van de discussie die is gevoerd in de auditcommissie van 4 september jl. over de bestuurlijke informatievoorziening uit te werken tot een voorstel 'inrichting bestuurlijke informatievoorziening 2015', en dit voorstel als beslispunt op te nemen bij de behandeling van de begroting 2015. Het College stelt voor om in 2015 de volgende wijzigingen door te voeren:

- a) de jaarrekening 2014 en de kadernota 2016-2019 worden tegelijk behandeld in de raadsvergadering van juni. Daarmee wordt de feitelijke situatie in relatie gebracht met de toekomstige situatie. Tevens wordt aangesloten bij de P&C cyclus van Bedum, Winsum en de daaraan verbonden gemeenschappelijke regelingen (bv SoZa).
- b) één bestuursrapportage te behandelen in de eerste raadsvergadering na het zomerreces. Deze bestuursrapportage geeft de stand weer t/m de maand juni. De huidige 1e bestuursrapportage geeft de stand van zaken weer t/m de maand maart. Gelet op het feit dat nog maar net begonnen is met de uitvoering van de begroting, is deze bestuursrapportage niet geschikt om tussentijds al bijsturende maatregelen te nemen.
- c) begrotingswijzigingen als een vast agendapunt op de raadsvergadering te plaatsen. In de huidige situatie worden de meeste begrotingswijzigingen vastgesteld bij de behandeling van de twee bestuursrapportage (voor- en najaar). Nu het voorstel is om over te gaan naar één bestuursrapportage is het gewenst om tussentijds begrotingswijzigingen te kunnen voorleggen aan de raad. De raad wordt op deze wijze eerder geïnformeerd over begrotingswijzigingen en de financiële ontwikkeling van het resultaat en de algemene reserve.

Uitvoering

Conform artikel 190, lid 2 van de Gemeentewet is de ontwerp programmabegroting, voor een ieder ter inzage gelegd. In de Ommelander Courant is een aankondiging geplaatst dat de concept programmabegroting 2015 ter inzage is gelegd. Daarnaast is de volledige tekst van de ontwerp programmabegroting 2015 te raadplegen zijn via de website van de gemeente.

De raad wordt in de gelegenheid gesteld om tot dinsdag 21 oktober 09.00 uur schriftelijk technische vragen te stellen. De beantwoording van de vragen wordt vrijdag 24 oktober naar de raad verstuurd.

Op dinsdag 28 oktober (20.00 uur) vindt er een raadsinformatieavond plaats over de programmabegroting 2015.

Op basis van de Programmabegroting 2015 wordt een besluit genomen over de belastingtarieven. Deze worden in december in de belastingverordeningen aan de raad voorgelegd ter vaststelling.

De programmabegroting wordt vóór 15 november toegezonden aan gedeputeerde staten van de provincie Groningen.

Communicatie

De pers is over de ontwerp programmabegroting geïnformeerd.

**Het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente De Marne,**

de gemeentesecretaris,

dhr. B.W. Verwey

de burgemeester,

dhr. F.H. Wiersma